1961

ଏପ୍ରିଲ 10

ଗ୍ଲାସ୍ ଚାଟନ୍ ଆମଦାନୀକାରୀ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ

ସଙ୍ଗଠନ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, ଏ. କେ. ସରକାର,

କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ

ଏନ୍. ରାଜଗୋପାଳ ଆୟାଙ୍ଗର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ)

ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀ-ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧା କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧି ମାଧ୍ୟମରେ ଆମଦାନୀକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ନିଷ୍ପତି- ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତା- ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1947-(XVII/1947)ଧାରା 3- ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ 1955, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h)-ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14, 19 (1) (f) ଏବଂ (g) ଏବଂ 31।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ କାଚ ଚାଟନର ଆମଦାନୀକାରୀ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଥିଲେ, ଯାହାର ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1947 ଏବଂ ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ 1955 ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଅନୁମତି ବିନା ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଆମଦାନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରେ ଏହାକୁ ରପ୍ତାନି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁମତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିନଥିବା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ 1955ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀର ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରିବେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ, ଯଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ବିଶେଷଜ୍ଞ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧା ଅପଣାଇଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର

ଉପରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲାଗିଥିଲା ଏପରିକି ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14, 19 (1) (f) ଏବଂ (g) ଏବଂ 31 ଗୁଡିକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିଲା ।

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା କିମ୍ବା ଆମଦାନୀକାରୀ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ମାଧ୍ୟମରେ ହେବ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତି ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଟେ ।

ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ, 1955 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ଏବଂ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକ ବୈଧ ଅଟେ ଏବଂ ଏଗୁଡିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14, 19 (1) (f) ଏବଂ (g) କିମ୍ବା ସେମାନେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରନ୍ତି ନାହିଁ କାରଣ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

ନ୍ୟାୟିକଅଧିକାରିତା : ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65/1959 ।

ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି. ଡି. ଶର୍ମା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଏଚ୍. ଏନ୍. ସନ୍ୟାଲ୍, ଭାରତର ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର୍-ଜେନେରାଲ୍, ଆର୍. ଗଣପତି ଆୟାର ଏବଂ ଟି. ଏମ୍. ସେନ୍* ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

1961, ଏପ୍ରିଲ, 10। ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା :- ଏହି ଆବେଦନ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (f) ଏବଂ (g), ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31 ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଗୁଡିକରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅଟନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ 1957 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର କାଚ ଚାଟନ୍ ଆମଦାନୀ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଏକ ସଙ୍ଗଠନ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଆମଦାନୀକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ କେତେକ କାଚ ଚାଟନର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଥିଲେ । କାଚ ଚାଟନ୍ ଆମଦାନୀ ଯାହା କାଚ ଚୁଡ଼ି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାନ

ପରିଧାନ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କଞ୍ଚାମାଲର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଗଠନ କରେ, ସେଗୁଡିକ କେବଳ ସ୍ୱିକୃତିପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାରିବ । 1955 ମସିହାରୁ ଏହି ବିଷୟ ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ, 1955 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 3 ଏବଂ 4-A ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଆଦେଶ, ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱିକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଛଡା କାଚ ଚାଟନ ସମେତ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ଆମଦାନୀ ଉପରେ ନିଷେଧ ଲଗାଇଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ନୀତିଗତ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ଆମଦାନୀକୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ।

1957 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଚ ଚାଟନ୍ ର ଆମଦାନୀ ବାବଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ ନୀତି ଆପଣ ଯାଇଥିଲା । 1958 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରୁ ଯେଉଁ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଆମଦାନୀକୁ କେବଳ ରପ୍ତାନୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦେଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ଯେ ଏହା ନୀତି ବିବୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦ୍ୱିତୀୟ କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1957 ରେ କିମ୍ବା ତା 'ପରେ କାଚ ଚାଟନ ଆମଦାନୀ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେବେ 1958 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଅବଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାଚ ଚାଟନ ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପୁଣି, 1958 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ, 1959 ଅବଧି ପାଇଁ ଏହି ସାମଗ୍ରୀର ଆମଦାନୀ ପାଇଁ 1,25,000 ଟାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଏପ୍ରିଲ୍ 27,1959 ରେ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2 ଅର୍ଥାତ୍, ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ଆମଦାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ (i) "ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମକୁ କୌଣସି ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବାରୁ ବିରତ ରହିବା", (ii) ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ଏକଚାଟିଆ ସୃଷ୍ଟି ନକରିବା, (iii) ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଥିବା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଆମଦାନୀ ଅନୁମତିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମଧ

ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3ଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଆଧାରରେ ଆମଦାନୀ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ତୁରନ୍ତ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା "ପୂର୍ବରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା" ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ରର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉପରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଶେଷ ଦୁଇଟି ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ଭବତଃ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।କୌଣସି ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ କିମ୍ବା ସଂଘ ଗଠନ କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ, ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇନଥିଲା; ତେଣୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନରେ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2 ଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠା ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିମ୍ବା, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ, ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ନୂତନ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଜାରି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାପରି ବୁଝାପଡୁ ନାହିଁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଘଟିଛି ତାହା ବ୍ୟତୀତ "ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଏକଚାଟିଆ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରିବାର " କୌଣସି ଭବିଷ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଉନାହିଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେବେ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ 1955 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ବଳବତ୍ତର ରୁହେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଆବେଦନ କରିବା ଅର୍ଥହୀନ ହେବ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 ଅନେକ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ଯାହା ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀର ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି । ଧାରା (h) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଆଧାର ହେଉଛି "ଯଦି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ଏହାର ବିତରଣକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି ରଖିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି । "ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଏହା ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 ର ଧାରା (h)ଟି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (f), (g), ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31 ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିରୋଧରେ ଥିବା କାରଣରୁ ଅବୈଧ ଅଟେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢି ଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 3 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି

ଧାରା 3 ସ୍ବୟଂ ମନ୍ଦ ଅଟେ । ଏହି ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଆମଦାନୀ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଦେଶ 1955 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ଏବଂ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 3ର ବୈଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା । କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦନି ଏକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ବିନା କରାଯାଇନପରିବା ବିଷୟଟି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହିପରି ଦ୍ରବ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଉପରେ ଏକ କଟକଣା ଅଟେ । ତେବେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ର ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ କଟକଣା ଅଟେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦ କେବଳ ଧାରା 6 (h)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀର ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରିବେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅନୁମତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବା ଆଦେଶର ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିଲା -"ଯଦି ଅନୁମତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବିତରଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି" । ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବାଣିଜ୍ୟ ଚଳାଇବାର ଅଧିକାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ହାସଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କଟକଣାଗୁଡିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୌକ୍ତିକ ଅଟେ ।

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଏ ଯେ ଆମଦାନୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ହେବ, ତେବେ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ଛଡା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବିଫଳ କରିବ । ତେଣୁ ଯଦି ଆମଦାନୀର ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଥାଏ ତେବେ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ବାହାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ବିଷୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ କ 'ଣ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଥିଲା କି ?

ଆମଦାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତି ଦେଶର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥନୈତିକ ନୀତିର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଅଟେ, ଯାହା କେବଳ ଦେଶର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କିମ୍ବା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ମୁଦ୍ରା ନୀତି, କୃଷି ଏବଂ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ଏବଂ ଏପରିକି ଅନ୍ୟ ଦେଶ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା, ନିରପେକ୍ଷତା କିମ୍ବା ଶତ୍ରୁତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡିତ ଦେଶର ରାଜନୈତିକ ନୀତି ଉପରେ ପଡୁଥିବା ପ୍ରଭାବ

ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ । କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଆମଦାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ତ କାରକକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ । ଆବଶ୍ୟକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାଧିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଆମଦାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି, ତାହା ଉଚ୍ଚ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେଉ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ ହେଉ କିମ୍ବା ବଛା ବଛା ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ଆମଦାନୀ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା- ବିଷୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥରେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦେଶର ସରକାର ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଆମଦାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ସଠିକ୍ ଆକଳନ କରିନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଭାର ପ୍ରକୃତରେ ବହୁତ ଭାରୀ ହେବ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସରକାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀ ଏକ ବଛା ବଛା ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ବଛା ବଛା ପ୍ରତିନିଧି ମାଧ୍ୟମରେ ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବେ ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅନୁମାନରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବେ ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଅଛି । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଯେ ଆମଦାନୀକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ । ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀକୁ ପ୍ରଣାଳିଗତ କରାଯିବ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ, ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧି ଚୟନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇନାହିଁ । ଆମଦାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଦେଶ 1955ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h)ର ବୈଧତା ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବାଦଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି । ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1947ର ଧାରା 3 ସରକାରଙ୍କୁ ଆମଦାନୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଦେଶ 1955ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ଅନୁସାରେ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇଥାଏ ବୋଲି କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଟି ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଛି ।

ଆଦେଶର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ରେ ଥିବା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିବା ବିଷୟ ଅପାତତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।ଏହି ମାମଲାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁମାନ କରିବା ଯେ

1961
ଗ୍ଲାସ୍ ଚାଟନ୍ ଆମଦାନୀକାରୀ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଙ୍ଗଠନ
ବନାମ
ଭାରତ ସଂଘ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ବାଣିଜ୍ୟ ଚଳାଇବାର ଅଧିକାର ହିଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସେହି ଅଧିକାରର ପ୍ରାପ୍ତି ବିଷୟରେ ଏଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ଯଦି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 (h) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ ତେବେ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀ ଆଉ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କାରବାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଆମଦାନୀକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହି ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ବାଣିଜ୍ୟ କରିପାରିବେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହି ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରଣାଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ, ଯାହା ପାଇଁ ଅସଫଳ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କର ଥିଲା । ତେଣୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ନାହିଁ ।

ଏହା ପରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତୃତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା, ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ସମାନତାର ସୁରକ୍ଷା ଆଇନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛି । ଯଦି ଏହି ଆବେଦନକାରୀମାନେ ରପ୍ତାନୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତଥାପି ଯଦି ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଗମକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଉଥିଲା, ତେବେ ନିଗମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରାଧିକାର ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଧାରରେ ଥିଲା କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ସମ୍ଭବତଃ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେବେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ଆବେଦନକାରୀମାନେ ରପ୍ତାନୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲେ, ସେମାନେ ଏହା ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ତର୍କ କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।